

תת"ע 7079/11/15 - מדינת ישראל נגד שמואל ויצמן

בית משפט השלום לתעבורה בירושלים
תת"ע 7079-11-15 מדינת ישראל נ' שמואל ויצמן

בפני
בעניין: כבוד השופטת שרית זוכוביצקי-אורי
מדינת ישראל

המאשימה

נגד
שמואל ויצמן

הנאשם

גזר דין

העבירה והעבר

הנאשם הודה והורשע בכתב אישום המייחס לו עבירות מיום 19.7.15 של נהיגה ללא רישיון בתוקף שפקע בשנת 2009 (כ- 6 שנות פקיעה ביום ביצוע העבירה) בניגוד לסעיף 10(א) לפקודת התעבורה [נוסח חדש], התשכ"א - 1961 (להלן: "פקודת התעבורה") ונהיגה ללא ביטוח תקף בניגוד לסעיף 2(א) לפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], התש"ל - 1970.

הנאשם ילדי 1951 בעל רישיון נהיגה משנת 1971. רישיונו של הנאשם פקע בשנת 2009 ומאז לא חודש. לנאשם 100 הרשעות תעבורה קודמות מתוכן 2 הרשעות בעבירה של נהיגה כשרישיון הנהיגה פקע מעל 6 חודשים האחרונה משנת 2005 ומספר עבירות של נהיגה כשהרישיון פקע פחות מ- 6 חודשים. בעברו הרחוק הרשעה בעבירה של נהיגה ללא רישיון מעולם. עיון בגיליון ההרשעות מלמד כי בין השנים 2010-2012 ביצע הנאשם מספר עבירות הכרוכות בנהיגה כגון נהיגה ללא חגורת בטיחות וסטייה מנתיב אך לא יוחסה לו עבירה של נהיגה ללא רישיון נהיגה תקף. לנאשם הרשעות בעבירות נוספות וביניהן מספר הרשעות בעבירה של סטייה מנתיב, אי ציות לרמזור אדום, נהיגה במהירות מופרזת, עקיפה בדרך לא פנויה וחציית קו הפרדה רצוף.

על הנאשם הושתו בעברו קנסות ופסילת רישיון בלבד. מעולם לא הושת על הנאשם מאסר או מאסר על תנאי.

לנאשם עבר פלילי הכולל הרשעה משנת 2013 בעבירה של הפרעה לשוטר במילוי תפקידו בגינה הוטל עליו צו של"צ.

טיעונים לעונש

עמוד 1

המאשימה מבקשת להשית על הנאשם מאסר בפועל, מאסר על תנאי למשך 7 חודשים ל- 3 שנים, פסילה, פסילה על תנאי, התחייבות כספית מרתיעה בסך ₪ 5,000 לשלוש שנים ופסילה על תנאי של 18 חודשים למשך 3 שנים.

לטענת המאשימה נוכח פקיעת הרישיון הארוכה של כ-6 שנים יש להתייחס לנאשם כמי שלא הורשה לנהיגה מעולם.

לטענת ב"כ הנאשם לא היה מקום להעמיד את הנאשם לדין וזאת בהתאם לנוהל משטרתי פנימי על פיו אין להעמיד לדין על עבירה בודדת של נהיגה ללא רישיון נהיגה תקף. לטענתו יש להבחין בין מי שרישיונו נפסל בשל עבירות תעבורה רבות לבין מי שעל רישיונו הוטלה מגבלה בשל מצבו הכלכלי הקשה. לטענתו הנאשם עשה מאמצים ניכרים להסיר את כל החסמים המונעים ממנו חידוש רישיון למעט טיפול בחובותיו בהוצאה לפועל.

לטענתו יש להתחשב בכך שלנאשם אין עבירות משנת 2012 ובכך שעבירה הדומה האחרונה בה הורשע בשנת 2010 בוצעה שנת 2008.

בנוסף ביקש ב"כ הנאשם להתחשב בכך שהנאשם עבר צנתור ומתקשה בהליכה.

חות דעת הממונה על עבודות השירות

הנאשם נמצא מתאים לריצוי מאסר בעבודות שירות בנווה עמית מוצא עלית.

חומרת העבירה ומתחם הענישה

מי שנוהג ללא רישיון נהיגה מעולם מהווה סכנה ממשית ומוחשית לעוברי הדרך שכן לא הוכשר ולא הוסמך לנהיגה מעולם בכלי הרכב בו נהג. במצב זה כלי תחבורה עלול ברגע להפוך לכלי משחית כנגד כל משתמשי הדרך (רע"פ 3149/11 רסאם נ' מדינת ישראל, מיום 15.5.11).

מי שנוהג פעמים רבות ללא רישיון גם לאחר שהורשע בבית המשפט ואף נעדר ביטוח חובה לנהיגתו מעיד על עצמו כמי שמורא הדין אינו עליו. הדברים האמורים נכונים גם למי שנוהג ללא רישיון תקף משך שנים רבות.

כשירותו של הנאשם לנהוג לאחר זמן כה רב אכן מוטלת בספק, וכדברי כב' השופטת ד' ורד בתת"ע (ת"א) 908-05-11 מדינת ישראל נ' רג'ואן, מיום 23.1.12:

"נהיגה ללא רישיון תקף שפקע לפני שנים רבות אינה מגלמת אך ורק עבירה טכנית. לשם חידוש הרישיון על הנאשם לעבור מבחן מעשי ועיוני היות וההנחה היא כי נוכח הזמן הרב שחלף, ההכשרה לנהיגה שקיבל בעבר אינה עוד אפקטיבית."

וראו עוד פל" (רמ') 165/07 **מדינת ישראל נ' סולטן**, מיום 9.7.09 .

מתחם הענישה לנוהגים כשרישיונם פקע משך שנים רבות ולאילו שנוהגים ללא רישיון מעולם, נע בין מאסר על תנאי למאסר בפועל עד שנה, תלוי בתדירות ביצוע העבירה, בשאלה אם המחדל הוסר, בתקופת הפקיעה ובנסיבותיו האישיות של הנאשם.

עונש הפסילה נע בין 3 חודשים ועד לפסילה של כשנתיים, פסילה על תנאי, קנס ולעיתים אף התחייבות צופה פני עתיד.

ברע"פ 8013/13 **מסעוד נ' מדינת ישראל** מיום 18.12.13, נדון ערעורו של נאשם בעל עבר תעבורתי מכביד שהורשע בעבירות של נהיגה בפסילה, בנהיגה ללא רישיון תקף משנת 1999 ובנהיגה ללא ביטוח תקף. על הנאשם הושתו שנת מאסר בפועל, שנת מאסר על תנאי, פסילה בפועל ל-4 שנים ופסילה על תנאי ל-6 חודשים. הערעורים שהגיש הנאשם על חומרת הענישה הן בבית המשפט המחוזי והן בבית המשפט העליון נדחו.

בפסק דינו קבע כב' השופט סולברג כי רחמנות יתירה על מי שנוהג פעם אחר פעם ללא רישיון נהיגה היא אכזריות כלפי יתר עוברי הדרך, וכדבריו המתאימים למקרה דנן:

"אדרבה, העונש שהוטל על המבקש אינו חמור, והריהו כורח הנסיבות, על מנת שהמבקש יפנים סוף סוף דבר פשוט וברור: אין לנהוג ללא רישיון נהיגה. המבקש נוהג משנת 1997, ומאז צבר לחובתו 28 הרשעות בעבירות תעבורה, מרביתן - בעבירות חמורות. מאז שנת 1999 - מזה 14 שנים - אין בידי המבקש רישיון נהיגה תקף; והוא בשלו, ממשיך בנהיגה, חרף שלילת רישיונו 6 פעמים לתקופה כוללת של 112 וחצי חודשים. נתתי דעתי על האמור בתסקיר שירות המבחן, אשר מצדיק מידה מסוימת של רחמים, אך בנסיבות הכוללות אין הצדקה להתערב בעונש שנקבע בגזר הדין של בית משפט השלום לתעבורה. המאסר לבטח יכביד ויקשה על המבקש, אב לשני ילדים קטנים... ברם, במעשיו ובמחדליו העיד המבקש על עצמו כי מורא החוק אינו חל עליו. רחמנות יתרה כלפיו, כמוה כהתאכזרות אל הולכי רגל תמימי-דרך ואל שאר המשתמשים בכביש. אין הצדקה לחשפם לסכנת נפשות, וגם לא לנזקים כספיים הנובעים מן הקושי להיפרע ממי שגרם לפגיעה בתאונת דרכים כשאינו מחזיק ברישיון ואיננו מבוטח."

ברע"פ 5755/13 **עודה נ' מדינת ישראל**, מיום 13.11.13 נדון ערעורו של נאשם שהורשע בעבירות של נהיגה בפסילה, נהיגה ללא רישיון נהיגה תקף משנת 1998, אי ציות להוראות שוטר, נהיגה ללא חגורת בטיחות ונהיגה ברכב ללא ביטוח. הנאשם בעל עבר תעבורתי הכולל 37 הרשעות ביניהן עבירות זהות. על הנאשם לא הושתו בעבר מאסר על תנאי או מאסר בפועל. בית המשפט גזר על הנאשם מאסר בפועל של 8 חודשים, מאסר על תנאי של 7 חודשים ל-3 שנים, קנס בסך 1,500 ₪, פסילה למשך 81 חודשים, תוך הפעלת עונש פסילה על תנאי שהיה תלוי ועומד נגדו.

בית המשפט המחוזי קיבל את הערעור וקבע כי על אף שהעונש מצוי במתחם הענישה ההולם היה מקום להתחשב בעובדה שבעבר הוטלו על הנאשם עונשים קלים יחסית. לכן גם אם יש הצדקה לחומרת הענישה יש לעשות כן באופן

הדרגתי ואין מקום להשית מאסר בפועל. בית המשפט קיצר את תקופת המאסר למשך 6 חודשים שירוצו בעבודות שירות, ותקופת הפסילה קוצרה ל- 65 חודשים. הערעור הנוסף שהגיש הנאשם על אורך תקופת הפסילה נדחה על-ידי בית המשפט העליון.

בעפ"ת 59357-06-16 **איליאסוב נ' מדינת ישראל**, מיום 2.8.16 נדון ערעורו של נאשם שהורשע בעבירות של נהיגה כשרישיון הנהיגה פקע למעלה מ- 6 חודשים, נהיגה ברכב שרישיונו פקע לתקופה של למעלה מ- 6 חודשים ונהיגה ברכב ללא ביטוח. על הנאשם הושתו 3 חודשי מאסר תוך הפעלת 6 חודשי מאסר על תנאי במצטבר, מאסר מותנה למשך 7 חודשים, פסילה למשך 8 חודשים, תוך הפעלת פסילה מותנית של 6 חודשים במצטבר, פסילה על תנאי, קנס והתחייבות. לנאשם עבר מכביד הכולל 15 הרשעות זהות לעבירה בה הורשע. בית המשפט התייחס לעיקרון ההדרגתיות בענישה ולעובדה שהנאשם מעולם לא ריצה עונש מאסר וקבל את הערעור באופן חלקי וקבע כי את יתרת תקופת המאסר ירצה הנאשם בעבודות שירות.

בעפ"ת (חי') 21722-04-16 **חסן נ' מדינת ישראל**, מיום 17.7.16 נדון ערעורו של נאשם שהורשע בעבירות של נהיגה כשרישיון הנהיגה פקע למעלה מ- 6 חודשים ובנהיגה ברכב ללא ביטוח. לנאשם הרשעות נוספות בעבירה דומה ואף הרשעה בעבירה של נהיגה בפסילה. כנגד הנאשם תלוי ועומד מאסר על תנאי של 6 חודשים בר הפעלה. על הנאשם הושתו 6 חודשי מאסר מאחורי סורג ובריח שרוצו בחופף עם המאסר המותנה שהופעל, 6 חודשי מאסר על תנאי, פסילה של 29 חודשים כולל הפעלת פסילה מותנית בת 5 חודשים, פסילה על תנאי וקנס. נוכח התסקיר החיובי קיבל בית המשפט את הערעור באופן חלקי וקבע שששת חודשי המאסר בפועל ירוצו בעבודות שירות ובנוסף השית על הנאשם צו מבחן.

בעפ"ת (י-ם) 41801-05-16 **פתיחה נ' מדינת ישראל**, מיום 6.7.16 נדחה ערעורו של נאשם שהורשע בשתי עבירות של נהיגה כשרישיון נהיגתו פקע ולא חודש יותר מ-10 שנים. למערער עבר מכביד ביותר הכולל 189 הרשעות קודמות ואין לחובתו מאסר מותנה בר הפעלה. על המערער הושתו 30 ימי מאסר בפועל, פסילה למשך 6 חודשים, פסילה על תנאי וקנס. יודגש כי במקרה זה הקל בית המשפט במידת מה בעונשו של הנאשם משום שמחמת טעות לא צורפו שני התיקים לתיקים אחרים שנגזר בהם דינו קודם לכן.

בתת"ע (ב"ש) 4503-07-13 **מדינת ישראל נ' גודה**, מיום 1.2.16 שהוצג על-ידי ב"כ הנאשם, הורשע נאשם בעבירות של נהיגה כשרישיון נהיגתו פקע 3 שנים קודם לנהיגתו ובנהיגה ברכב ללא ביטוח. לנאשם עבר תעבורתי הכולל 16 הרשעות וביניהן נהיגה ללא רישיון בתוקף ועבירות נוספות. בית המשפט התחשב בנסיבותיו האישיות של הנאשם המחייבות אותו לטפל באשתו החולה הזקקת לטיפולים בבית החולים. שירות המבחן המליץ על ענישה שיקומית. בית המשפט קבל את ההמלצה השיקומית של שירות המבחן וגזר על הנאשם 6 חודשי מאסר על תנאי, 250 שעות של"צ, צו מבחן לשנה, פסילה של 10 חודשים, פסילה מותנית והתחייבות כספית.

בעפ"ת (ב"ש) 13767-06-15 **אבו קרעאן נ' מדינת ישראל**, מיום 6.7.15 הורשע הנאשם בשתי עבירות של נהיגה ללא רישיון שפקע 7 שנים קודם לכן ובנהיגה במהירות מופרזת. לנאשם 53 הרשעות קודמות ביניהן, בעבירות של נהיגה ללא רשין נהיגה ונהיגה בפסילה ולחובתו אף עבר פלילי. במסגרת גזר הדין הופעלו מאסרים על תנאי שהיו ברי הפעלה.

בית המשפט גזר על הנאשם 11 חודשי מאסר בפועל תוך הפעלת מאסר מותנה של 6 חודשים במצטבר ו-36 חודשי פסילה בפועל תוך הפעלת 4 חודשי פסילה על תנאי במצטבר. כמו כן חולטה התחייבות כספית והוטל קנס בסך 2,000 ₪. ערעור הנאשם התקבל ונקבע כי יש להחמיר בענישה באופן הדרגתי ולכן היות ובגין הרשעתו הקודמת של הנאשם הושתו עליו 5 חודשי מאסר בפועל בלבד, אין לגזור עליו עונש כפול מזה הגם שהעונש מצוי במתחם הענישה ההולם. בית המשפט הפחית את תקופת המאסר ל- 9 חודשי מאסר בפועל ועונש המאסר על תנאי הופעל חלקו בחופף וחלקו במצטבר. סה"כ הושתו על הנאשם 13 חודשי מאסר בפועל. יתר הרכיבי הענישה נותרו ללא שינוי.

בתת"ע (פ"ת) 1752-04-14 **מדינת ישראל נ' גרמה**, מיום 12.3.15 הורשע נאשם בעבירות של נהיגה ללא רישיון נהיגה תקף שפקע 24 שנים קודם לנהיגתו ובנהיגה ללא ביטוח תקף. בית המשפט קבע כי היות ומשנת 2009 לא נרשמו לחובתו של הנאשם עבירות תעבורה, היות ומצבו הבריאותי קשה ובשים לב לכך שממועד פקיעת רישיונו (1990) הוא בצע 4 עבירות תעבורה בלבד יש למקמו ברף הנמוך של מתחם הענישה.

בית המשפט השית על הנאשם 10 חודשי מאסר על תנאי, 12 חודשי פסילה בפועל, 12 חודשי פסילה על תנאי וקנס בסך 1,500 ₪.

בתת"ע (י-ם) 4336-12-13 **מדינת ישראל נ' עמראן**, מיום 8.7.14 הורשע נאשם על פי הודעתו בעבירה של נהיגה ללא רישיון נהיגה תקף שפקע כשנתיים קודם לנהיגתו. לחובת הנאשם 16 הרשעות קודמות מתוכן אחת דומה שנעברה שנה קודם לכן. בית המשפט התייחס ל מתחם הענישה כאשר מדובר בעבירה חוזרת:

"מתחם הענישה לגבי עבירה זו אכן נע בין מאסר על תנאי ועד מאסר בפועל למשך ימים או חודשים, אולם מי שנוהג פעם שניה ללא רישיון נהיגה בתוקף, אינו זכאי שיוחל עליו רף הענישה הנמוך, במיוחד שעה שהמחדל לא תוקן והסכנה מנהיגתו הבלתי מורשית בהעדר רישיון בתוקף בעינה עומדת".

בית המשפט השית על הנאשם 10 ימי מאסר בפועל, 4 חודשי מאסר על תנאי, פסילה של 3 חודשים, פסילה של 11 חודשים על תנאי למשך 3 שנים, קנס בסך 500 ₪ והתחייבות בסך 5,000 ₪.

בעפ"ת (י-ם) 9741-06-10 **מדינת ישראל נ' זגורי**, מיום 31.10.10 שהגיש ב"כ הנאשם הורשע נאשם בעל עבר תעבורתי מכביד בעבירה של נהיגה ללא רישיון נהיגת תקף שפקע 6 שנים קודם לביצוע העבירה. על הנאשם הושתו חודש פסילה, הופעלו 3 חודשי פסילה בחופף מתיקים קודמים ו- 60 ימי מאסר על תנאי. בית המשפט דחה את ערעור המדינה על קולת העונש, אך ציין כי העונש נוטה לקולא.

בתת"ע (ב"ש) 7699/09 **מדינת ישראל נ' אלגראבעה**, מיום 14.4.10 שהגיש ב"כ הנאשם הורשע נאשם בעבירות של נהיגה ללא רישיון נהיגה תקף ובנהיגה ללא ביטוח. הנאשם תקן את הפגם והוציא רישיון נהיגה למשך 10 שנים. בשל

שיקומו של הנאשם הושתו עליו קנס בסך 600 ₪, פסילה על תנאי ו- 6 חודשי מאסר על תנאי.

העונש בתוך מתחם הענישה נקבע בהתחשב בשים לב לתקופת פקיעת הרישיון, להרשעות קודמות דומות ותדירותן. קריטריון רלוונטי נוסף בגזירת העונש הוא הדרגתיות בענישה. דהיינו יש לבחון מה העונשים שהושתו על הנאשם בעבר בגין מעשים דומים ולהענישו בהדרגתיות ביחס אליהם.

אמנם אין מי שרישיונו נפסל בשל מסוכנות נהיגתו כמי שרישיונו פקע מטעמים טכניים ויש לו מיומנות בנהיגה. עם זאת הנטייה לטשטש מסוכנות העולה מנאשמים שאין ברשותם רישיון נהיגה תקף שנים רבות, תהא הסיבה אשר תהיה לכך, משדרת מסר פסול שאין לתת לו יד. ידע מי שאין ברשותו רישיון נהיגה בתוקף כי אסור לו לנהוג ללא סייג והקלות.

טיעונו של ב"כ הנאשם בנוגע לנוהל המשטרתי בדבר אי הגשת כתב אישום בגין עבירה אחת של נהיגה ללא רישיון נהיגה תקף לא הוכחה ואין בה כל הגיון נוכח חומרתה של העבירה.

העונש המתאים לנאשם

הענישה היא לעולם אינדיווידואלית, ואף לאחר תיקון 113 לחוק העונשין שומה על בית המשפט להניח לצד מתחם הענישה המקובל את המקרה האינדיווידואלי שבפניו ולשקול מה יהיה העונש המתאים ואיזה שיקול הינו המרכזי וזאת בהתאם לנסיבותיו האישיות של הנאשם, עברו ונסיבות ביצוע העבירה.

אני סבורה כי יש למקם את הנאשם ברף הנמוך עד בינוני של מתחם הענישה זאת בשל עברו המכביד ובשים לב לכך שמדובר בעבירה חוזרת. יחד עם זאת על פי עקרון ההדרגתיות בענישה לא אוכל למצות את הדין עם הנאשם.

נוכח העובדה שעד היום לא הושת על הנאשם עונש מאסר או מאסר על תנאי בגין הרשעותיו בנהיגה ללא רישיון נהיגה תקף אסתפק במאסר קצר שירוצה בעבודות שירות ובענישה צופה פני עתיד מרתיעה.

לחומרה הבאתי בחשבון את עברו התעבורתי המכביד ביותר של הנאשם הכולל 100 הרשעות קודמות לרבות הרשעות בעבירות זהות, את העובדה כי בין השנים 2010-2012 הורשע הנאשם בעבירות הכרוכות בנהיגה המהוות אינדיקציה לנהיגה כשרישיונו פקע, את משך הזמן שרישיונו אינו בתוקף ואת העובדה שגם כיום רישיונו אינו תקף ועדיין נשקף ממנו סיכון.

לקולא הבאתי בחשבון את גילו של הנאשם, מצבו הכלכלי, מצבו הבריאותי, את העובדה שהעבירה האחרונה מסוגה בוצעה בשנת 2005 ומאז ביצוע העבירה בשנת 2015 לא נתפס שוב נוהג ואת העובדה שהודה וחסך זמן שיפוטי.

לפיכך, אני דנה את הנאשם לעונשים הבאים:

1. תשלום קנס בסך 1,000 ₪, אשר ישולם ב-4 תשלומים חודשיים, החל

מיום 1.3.2018.

2. פסילה מלקבל ו/או מלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 6 חודשים.

הנאשם פטור מהפקדת רישיון נהיגה.

המזכירות תחשב מועד הפסילה מהיום.

תשומת לב הנאשם לכך שהעונש המקובל על נהיגה בזמן פסילה הוא מאסר בפועל.

3. פסילה מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 4 חודשים, וזאת על תנאי

למשך 3 שנים.

4. אני מצווה על מאסרו של הנאשם בפועל למשך 14 ימים. המאסר ירוצה בדרך של עבודות שירות. על הנאשם להתייצב ביום 21.1.18 עד לשעה 10:00 בבוקר, בפני הממונה על עבודות שירות במפקדת מחוז דרום, יחידת עבודות שירות, ליד כלא באר שבע, לצורך קליטה והצבה.

תשומת לב הנאשם שעליו לבצע כל העבודות המוטלות עליו במסגרת עבודות השירות עפ"י הנחיות שתינתנה לו מעת לעת ע"י הממונה במקום. כל הפרה של עבודות שירות תגרום להפסקה מיידית של עבודות השירות ולריצוי עונש מאסר בפועל.

5. אני מצווה על מאסרו של הנאשם למשך 3 חודשים, וזאת על תנאי למשך שלוש שנים, אם יעבור על הוראות סעיף 67 ו/או 10(א) לפקודת התעבורה תשכ"א-1961, שעניינם נהיגה בפסילת רישיון או נהיגה ללא רישיון נהיגה בתוקף (למעט רישיון נהיגה שפקע מסוג ברירת משפט).

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, כ"ב טבת תשע"ח, 09 ינואר 2018, בנוכחות הצדדים.

עמוד 7

